

Biuletyn informacyjny Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów

61-809 Poznań, ul. Św. Marcin 80-82 tel. 678524874, e-mail: biuro@zhp.wlkp.pl

NUMER 112(10)2015

LISTOPAD 2015

1. JUBILEUSZE:

Harcerski Krąg Seniorów 'Wierna Brać' z Piły wziął czynny udział w uroczystości **70 lecia Harcerstwa na Ziemi Pilskiej**. Było ono poprzedzone udziałem Hufca we Mszy Św. w Kościele św. Antoniego dnia 25.09 .br o godz. 18.30. Posługę przy ołtarzu pełnili harcerze naszego Hufca w mundurach. Była ona poświęcona instruktorom i harcerzom, którzy odeszli na 'Wieczną Wartę'- było ich 34. Na zakończenie Mszy harcerze składali znicze na stopniach ołtarza za każdego z nie żyjącego. Dnia 3 .10. br. odbyła się uroczysta zbiórka całego Hufca na Placu Staszica z udziałem zaproszonych gości m.in. przybyli; senator RP p. Mieczysław Augustyn, posłanka na Sejm RP p. Maria Małgorzata Janyska, poseł do Parlamentu

Europejskiego p. Adam Szejnfeld, prezydent m. Piły p. Piotr Głowski, członek Zarządu Powiatu Pilskiego p. Eligiusz Komarowski, komendant Chorągwi Wielkopolskiej hm. Tomasz Kujaczyński, były komendant Chorągwi Wlkp. hm. Jarosław Rura, przewodniczący Chorągwaniej Komisji Rewizyjnej hm. Stefan Jerynkicz, przewodniczący Wielkopolskiej Rady KSH i S hm. Paweł Napieralski, komendantka Hufca Złotów hm. Maria Rumińska, z-ca komendanta Hufca Trzcianka hm. Edward Joachimiak, władze instytucji z terenu m. Piły, dyrektorzy szkół oraz komendanci byłej Chorągwi Pilskiej, byli komendanci Hufca Pilskiego, instruktorzy byli i obecni, rodzice. Następnie z Placu przeszliśmy do sali widowiskowej RCK- u. Salę do ostatniego miejsca wypełniały osoby w harcerskich mundurach i po cywilnemu, młodsze i starsze. Wszystkich zaprosiliśmy do obejrzenia prezentacji drużyn przeplatanych piosenkami. Komendantka Hufca hm. Bożena Wojciechowska uhonorowała odznaczeniami, i podziękowaniami wiele osób. Były odznaki 70 lecia, brązowe Krzyże Zasługi dla ZHP, odznaki TPD, honorowe odznaki Ruchu Przyjaciół Harcerstwa, dla seniorów dyplomy za aktywną działalność wręczone przez przewodniczącego Wielkopolskiej Rady KSH i S hm. Pawła Napieralskiego.

Hufiec został odznaczony najwyższym odznaczeniem TPD „Medalem im. dr Henryka Jordana” .

Goście dziękowali harcerzom kwiatami i jubileuszowymi pamiątkami oraz datkami do puszek na renowację sztandaru Hufca . Na zakończenie wszyscy zjadali się pyszną grochówką porcjowaną przez seniorki.

Każdy jubileusz to niezwykle wydarzenie i wielkie święto skłaniające do refleksji, wspomnień i przemyśleń.

hm. Maria Trzyna

ZBIÓRKA HARCERSKICH POKOLEŃ HUFCA ZHP KONIN W GOSŁAWICACH

Na spotkanie Harcerskich Pokoleń zorganizowane w Muzeum Okręgowym w Gosławicach przybyliśmy punktualnie o godzinie 17:00 20 października 2015r. Zameldowały się Harcerskie Pokolenia Hufca ZHP Konin, aby zobaczyć się po latach, powspominać, pośpiewać - być ze sobą razem. Przybyli seniorzy, starszyna, wędrownicy, harcerze, zuchy z rodzicami w liczbie ponad sto osób. Spotkanie zaszczylicili także: samorządowcy, posłowie z Ziemi Konińskiej na Sejm RP, kandydaci, którzy za kilka dni będą wybierani do

Polskiego Parlamentu, przedstawiciele prezydenta Konina, Wójt Gminy Stare Miasto, seniorzy z Poznania i Wągrowca, z-ca Przewodniczącego Naczelnego Sądu Harcerskiego **hm. Janina Nowaczyk**, Komendantka Wspólnoty Skulskiej **phm. Iwona Milas**, Przewodniczący Wielkopolskiej Rady Harcerskich Kręgów Starszyny i Seniorów - **hm. Paweł Napieralski**, który reprezentował Komendanta Chorągwi Wielkopolskiej, Komendant Hufca ZHP z Turku **phm. Robert Chmielewski**. Szanowni goście składali zgromadzonym tu pokoleniom harcerskim najserdeczniejsze życzenia i podziękowania. Życzenia nadesłali także: Senator Ziemi Konińskiej, Wojewoda Wielkopolski, Starosta Koniński, Wielkopolski Kurator Oświaty, Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Koninie, a także wielu, wielu innych zaproszonych gości, którzy nie mogli wziąć udziału w spotkaniu.

Przedstawiciel Prezydenta Konina poinformował Pokolenia Harcerskie, że ku końcowi zmierzają prace związane z przekazaniem harcerzom na własność obiektu Komendy Hufca ZHP przy ul. Harcerskiej w Koninie. Dziękujemy Panie Prezydentce. Tą szczególną zbiórkę pokoleń prowadził hm. Michał Kałużny a obok 10 Gromada Zuchowa a właściwie chór ubrany w piękne kolorowe zuchowe mundurki wraz ze swoją drużynową pwd. Agatą Lisiak intonował melodyjne zuchowe i harcerskie piosenki.

Uhonorowali swą obecnością Spotkanie Pokoleń byli Komendanci Hufca Konin **hm. Krzysztof Lamprycht** i **hm. Marianna Śmigiełska**, **hm. Bogdan Madajczak**, **hm. Maria Bąk**. Z byłego Hufca ZHP Słupca dołączonego w 2008 roku do Hufca Konin przybyło 7 Komendantów Hufca w osobach: **hm. Władysław Szymański**, **hm. Jędrzej Pietrowicz**, **hm. Mariola Bartoszczak**, **phm. Danuta Śmiechowska**, **pwd. Radosław Żminkowski**, **hm. Andrzej Przybyła**. **Spotkanie zaszczylicili: hm. Andrzej Sękowski, były Komendant Chorągwi Konińskiej wraz z Zastępcami - hm. Janiną Nowaczyk i hm. Leszkiem Kwiatkowskim.**

Hm. Michał zaprosił zebranych na wystawę jubileuszową HARCERSTWO-SZTAFETA POKOLEŃ zorganizowaną z okazji 100-lecia Harcerstwa na Ziemi Konińskiej. Zgromadzono tu wiele cennych eksponatów obrazujących codzienną pracę Hufca ZHP Konin. Na wystawie znalazły się różne elementy stroju harcerskiego, dokumenty, sztandary i proporce, okazjonalne pieczęcie, plansze, zdjęcia instruktorów, którzy tworzyli historię Hufca Konin. Menażki, harcerskie odznaczenia, sztandary, sztandar Konińskiej Chorągwi ZHP, historyczny sztandar Hufca Konin. Także kroniki harcerskie. Wystawa dostępna do września przyszłego roku. Każdy z nas odwiedzający piękną wystawę mógł tu znaleźć – w „utkwionych” w eksponatach, wiele wspomnień ze swojego harcerskiego życia. Ze swej harcerskiej przygody. Pamiątki harcerskich dokonań zgromadzone na wystawie w Muzeum Okręgowym w Gośławicach uświadamiają mi jak wiele pokoleń umiało żyć w duchu Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego. Uczestnicy Spotkania Pokoleń zostali zaproszeni na poczęstunek. I tu przy herbacie, kawie, słodyczach, pysznych kanapkach w małych grupkach rozmawiali o swym harcerskim szlaku. Spotkanie było okazją do wspomnień, wzruszeń, nostalgii, wspólnych zdjęć, by jeszcze raz z przyjaciółmi zatrzymać na fotce uciekający czas. Rozbrzmiewały wesołe piosenki harcerskie natychmiast śpiewane przez pozostałych. Widać było, że króluje tu radość ze spotkania z przyjaciółmi z lat młodości. Na zakończenie krąg splecionych rąk harcerskich pokoleń i pieśń pożegnalna, jak tradycja nakazuje, zakończyła spotkanie. Dziękujemy organizatorom, że w to wtorkowe popołudnie październikowe 2015 roku, za to, że zaprosili nas tu do Gośławic na piękną zbiórkę Harcerskich Pokoleń Hufca ZHP Konin.

Opracował: hm. Władysław Szymański,

2. Z ŻYCIA KRĘGÓW:

ŚWIĘTO PYRY 3 października 2015 r. Kręgi Ziemi Trzemeszeńskiej i „Bezimienni” z Gniezna spotkały się w Lubochni k/ Gniezna, by wspólnie przywitać jesień, organizując „święto pyry”.

Nie nudzili się, gdyż oczekując na upieczenie ziemniaków w ognisku przez „mistrza ceremonii” wyw. Zdzisława Zielińskiego zorganizowano konkursy obróbki ziemniaków. Najszybciej obrali je Bezimienni, natomiast najdłuższą łupinę (strużynę) uzyskali Trzemesznianie. Był również konkurs na „gadkę wielkopolską”.

Dodać należy, że obok pieczonej pyry z gziem serwowana była grochówka przygotowana przez pwd. Danutę Dymel, oraz „plyndze”, czyli placki ziemniaczane które smażył hm. Aleksander Sekulski.

5 października 2015 r. Niecodzienna zbiórka seniorów. Niecodzienna zbiórka seniorów odbyła się 5 października 2015 r. we Wrześni. Podczas czerwcowego szkolenia w „PERKOZIE” organizatorzy ogłosili konkurs. Kręgi Seniorów miały opracować inicjatywę w ramach projektu „Senior – organizatorem społeczności lokalnej” współfinansowanego ze środków ASOS 2014-2020. Do komisji w Głównej Kwaterze wpłynęły 22 wnioski, z których do realizacji wybrano 19 inicjatyw – w tym wniosek **Kręgu Seniorów i Starszyny Harcerskiej „Wiarusy” we Wrześni** opracowany przez hm Annę Paluszak: "Pamiętajmy o

tych, którzy tworzyli harcerstwo wrześnińskie." Zadania projektu zaczęliśmy realizować już pod koniec sierpnia – ogłaszając wśród harcerzy II szczepla drużyn konkurs z nagrodami, na stworzenie biogramu instruktora lub harcerza, którzy tworzyli wrześnińskie harcerstwo. Zwieńczeniem projektu było spotkanie pokoleń - harcerzy i seniorów, na którym przedstawiono nagrodzone prace i wręczono laureatom nagrody – bony upominkowe wartości 50 zł do WGL. Zbiórka miała bardzo uroczysty charakter. Spotkaliśmy się w restauracji "Gospa" przy kawie i ciastkach. Przy dźwiękach piosenek harcerskich śpiewanych na zmianę przez harcerzy i seniorów, zapoznaliśmy się z nagrodzonymi biogramami: **hm Wihelma Rupa, hm. Ireny Lisisk, i dh. Marii Kaczmarek.**

Mimo, że mówiły one o osobach w większości nam znanych, dowiedzieliśmy się o nich wiele nowych rzeczy. Uroczystość naszą uświetniły dwa jubileusze. **Dh Janina Szafraniak** obchodziła w czerwcu 85 urodziny a **dh Eugenia Nowacka** 30 września br. świętowała 90 rocznicę urodzin. Druhny odebrały życzenia od członków kręgu i przedstawiciela Komendy Hufca. Harcerze gromko zaśpiewali sto lat i z niedowierzaniem słuchali opowieści dh Geni, która w 1933 roku wstąpiła do drużyny zuchowej. Na zakończenie zbiórki przekazaliśmy harcerzom listę mogił naszych instruktorów i harcerzy, na których zobowiązali się zapalać w dniu święta zmarłych znicze z lilijką. Po tradycyjnym zbiorowym zdjęciu zawiązaliśmy krąg i zabrzmiało: "Bratnie słowo sobie dajem....."

5. I N F O R M A C J E :

PROPOZYCJE PROGRAMOWE WIELKOPOLSKIEJ RADY KRĘGÓW STARSZYNY HARCERSKIEJ I SENIORÓW DO PRACY W KRĘGACH NA ROK 2015-2016

WRZESIEŃ 2015 23-27.IX 27.IX	<ul style="list-style-type: none"> - UCZESTNICTWO PRZEDSTAWICIELA W KONFERENCJI ISGF W AUSTRII - POŻEGNANIE LATA, PODSUMOWANIE ZŁAZU – PODZIĘKOWANIA - ODSŁONIĘCIE TABLICY SZARYCH SZEREGÓW W WĄGROWCU
PAŹDZIERNIK 2015	<ul style="list-style-type: none"> - WYJAZDY TEMATYCZNE KRĘGÓW – np. ŚWIĘTO PYRY, ŚWIĘTO LATAWCA, - WIZYTY SENIORÓW NA CMENTARZACH W CELU UPAMIĘTNIEŃ ZMARŁYCH CZŁONKÓW KRĘGÓW
LISTOPAD 2015 11-15.XI 15.XI 15.XI godz. 10.00 21.XI godz. 11.00	<ul style="list-style-type: none"> - WYJAZD PRZEDSTAWICIELI KRĘGÓW DO ZAKOPANEGO – ODWIEDZENIE GROBU OLGII I ANDRZEJA MAŁKOWSKICH - UCZESTNICTWO W KONFERENCJI „PRAWO I PRYZRZECZENIE HARCERSKIE” ORGANIZOWANE PRZEZ RADĘ NACZELNĄ ZHP I KCH WLKP. - WSPÓŁORGANIZACJA MSZY ŚW. ZA ZMARŁYCH CZŁONKÓW HARCERSTWA POZNAŃSKIEGO I WIELKOPOLSKIEGO - (ORGANIZACJA W ŚRODOWISKACH KSHS I S- GNIEZNO, TRZEMESZNO, SŁUPCA, JANOWIEC, MOGILNO) - MSZY ŚW. ZA ZMARŁYCH INSTRUKTORÓW (POZNAŃ, UL. BLUSZCZOWA) (spotkanie harcerskie w SP nr 84)
GRUDZIEŃ 2015 5 – 6. XII 20.XII 27.XII 28-30.XII	<ul style="list-style-type: none"> - 50-LECIE HARCERSTWA AKADEMICKIEGO – UCZESTNICTWO W OBCHODACH - BETLEJEŃSKIE ŚWIATŁO POKOJU - UCZESTNICTWO W OBCHODACH 97 ROCZNICY POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO (POMNIK HARCERZA NA MALCIE) - HARCERSKIE SPOTKANIA Z KOLĘDĄ
STYCZEŃ 2016 9. I 23.I	<ul style="list-style-type: none"> - ORGANIZACJA I UCZESTNICTWO W OPŁATKU KRĘGÓW STARSZYNY HARCERSKIEJ I SENIORÓW CHORĄGWY WLKP. ZHP – GOSPODARZ SPOTAKNIA – KRĄG Z OSTROWA WLKP. - OPŁATEK WSPÓLNOTY SENIORÓW HARCERSKICH SKULSK W MOGILNIE
LUTY 2016 20.II 22.II	<ul style="list-style-type: none"> - UCZESTNICTWO W UROCZYSTYM APELU NA FORCIE VII W POZNANIU - DZIEŃ MYŚLI BRATERSKIEJ
MARZEC 2016 20.III	<ul style="list-style-type: none"> - POWITANIE WIOSNY - ROCZNICA AKCJI POD ARSENAŁEM – FARA POZNAŃSKA – HKS PIĄTACY
KWIECIEŃ 2016 22-23.IV 14-16.IV	<ul style="list-style-type: none"> - DNI SENIORA NA MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH POZNAŃSKICH „Aktywni 50+” ORGANIZACJA STOISKA HARCERSKICH SENIORÓW - UCZESTNICTWO W IMPREZACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ MACIERZYSTE HUFCE - UCZESTNICTWO W OBCHODACH 1050 LECIA CHRZTU POLSKI (LEDNICA – GNIEZNO – POZNAŃ) - ORGANIZACJA ZŁOTU SENIORÓW CHORĄGWY WLKP. W DZIEKANOWICACH

MAJ 2016 20-22.V 28. V	- UCZESTNICTWO W XXI RAJDZIE RODŁO – CHORĄGWI POMORSKIEJ ZHP W BYTOWIE (ORGANIZACJA WYJAZDU ZORGANIZOWANEGO) - ZBIÓRKA SPRAWOZDAWCZO – WYBORCZA WRKSHIS ORAZ PRZEDSTAWICIELI KRĘGÓW STARSZYNY HARCERSKIEJ I SENIORÓW - WYBÓR NOWYCH WŁADZ RADY
CZERWIEC 2016 11.VI	- WSPÓŁORGANIZACJA XX JUBILEUSZOWEGO DNIA SKUPIENIA WRAZ Z WSPÓLNOTĄ SENIORÓW ZHP W SKULSKU
LIPIEC 2016	- WYJAZDY W ODWIEDZINY OBOZÓW HARCERSKICH ORGANIZOWANE PRZEZ HUFCE, DRUŻYNY
SIERPIEŃ 2016 15.VIII 18-21.VIII	- PIKNIK HARCERSKI Z OKAZJI ROCZNICY BITWY WARSZAWSKIEJ (GNIEZNO-LUBOŚNIA) - UCZESTNICTWO W XXV JUBILEUSZOWYM OGÓLNOPOLSKIM ZŁAZIE SENIORÓW - LUBLIN – 2016

**PRZEWODNICZĄCY WIELKOPOLSKIEJ RADY
KRĘGÓW STARSZYNY HARCERSKIEJ I SENIORÓW**
hm. Paweł Napieralski

PROPOZYCJE PROGRAMOWE ZATWIERDZONO
NA POSIEDZENIU PREZYDIUM WR KSH I S W DNIU 28.10.2015 R

6. Z ŻAŁOBNEJ KARTY :

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 4 listopada 2015 roku odeszła na Wieczną Wartę
Harcmistrzyni Elżbieta Pawlicka wieloletnia instruktorka ZHP Hufca Czerwonak.

Druhna hm. Elżbieta Pawlicka do ZHP wstąpiła w 1957 roku w Środzie Wlkp. W środowisku średzkim pełniła kolejno funkcje drużynowej, szczepowej, członka Komendy Hufca i wiele innych. Od 1975 roku została drużynową 8 DZ w Bolechowie i członkinią Komendy i Rady Hufca Czerwonak. W naszym Hufcu przez wiele lat pełniła także funkcję Namiestniczki Drużyn Zuchowych. Była świetną zuchmistrzynią przygotowaną poprzez udział kursach m.in.: w Mikorzynie, Kiekrzu, Warszawie, Cieplicach, Oleśnicy i Janowie k/Częstochowy, gdzie na CAS-ie w 1982 roku pełniła funkcję komendantki kursu dla zuchmistrzów. Od 2010 roku Druhna Dziunia pełniła funkcję **Przewodniczącej Kręgu Starszyny Harcerskiej i Seniorów „PŁOMIENIE”** przy Hufcu Czerwonak. Z Jej inicjatywy na grobach zmarłych instruktorów, za zgodą rodzin,

montowane są mosiężne krzyże harcerskie. Spotkania Kręgu stara się organizować w różnych miejscach naszego Hufca w celu integrowania środowisk instruktorskich.

7. NAPISALI:

KTO TO JEST „SENIOR ZHP”? Z formalnego punktu widzenia w Związku Harcerstwa Polskiego, seniorów – czyli nas – nie ma (patrz: Statut ZHP). Formalnie czy nieformalnie istnieje i działa, Wydział Seniorów GK ZHP. Naczelnik (chyba formalnie) harcerzom i instruktorom, którzy ukończyli 55 rok życia na ich własny wniosek przyznaje miano „Seniora ZHP”. W ostatnim czasie coraz częściej

słyszysz się pojedyncze - na szczęście - głosy młodszych „kadrowiczów” Rady Naczelnej i Głównej Kwatery, że „seniorów” powinno się wyprowadzić poza ZHP bo... m.in. są problemy z ich zdefiniowaniem. Słownik współczesnego języka polskiego pod redakcją prof. dr hab. Bogusława Dunaja (Warszawa 1996) podaje 5 definicji słowa „senior”.

1. **Najstarszy wiekiem mężczyzna w rodzinie lub rodzie: Senior rodu.**
2. **Osoba najstarsza wiekiem, stażem, latami pracy itp. w jakimś zespole, grupie ludzi: Klub Seniora. Senior wśród pracowników zakładu. Senior polskiej sceny.**
3. **Zawodnik w wieku właściwym do uprawiania danej dyscypliny sportu na pełnych prawach (zwykle po ukończeniu 19 lat): Rozgrywki koszykarskie, futbolowe seniorów.**
4. **W średniowiecznym państwie feudalnym: pan sprawujący opiekę nad uzależnionym od niego wasalem.**
5. **W Polsce dzielnicowej: rezydujący w Krakowie najstarszy książę z rodu Piastów, któremu podlegali pozostali książęta dzielnicowi.**

WIKIPEDIA pod hasłem „senior” (łac. starszy, od senex stary) podaje, że odnosi się do:

- senior – feudał sprawujący władzę nad podległymi mu wasalami
- senior – najstarszy męski przedstawiciel średniowiecznego rodu monarszego
- biskup senior – biskup diecezjalny lub pomocniczy, który przeszedł w stan spoczynku
- Senior – tytuł albumu grupy muzycznej Röyksopp
- senior – najstarszy wiekiem członek rodziny, organizacji lub zespołu, najstarszy stażem pracownik
- senior – część imienia mężczyzny, która odróżnia go od syna noszącego to samo imię i nazwisko
- senior – zawodnik sportowy w wieku właściwym dla uprawiania danej dyscypliny
- senior – wyższy duchowny protestancki stojący na czele senioratu (jednostki administracyjnej kościoła), biskup
- senior – tytuł duchownego wyznania ewangelicko-augsburskiego, reformowanego i unijnego w Wojsku Polskim II RP, odpowiadający randze pułkownika (komandora)

Jak z powyższego wynika, pojęcie „senior” wymyka się jednoznacznym klasyfikacjom. Biorąc jednak pod uwagę kryteria przyznawanych jest przez Naczelnika mian (honorowych tytułów) „Seniora ZHP” można pokusić się o sprecyzowanie pojęcia „seniorów” następującymi słowami:

„Seniorami w ZHP są harcerze i instruktorzy, którzy ukończyli 55-ty rok życia i są członkami Kręgu Seniorów”.

A może ktoś z Was jest innego zdania? A co na to powiedzą przeciwnicy Seniorów w Związku, którzy za parę, ...naście, ...dziesiąt lat wejdą w wiek senioracki? Czy będą chcieli być poza ZHP? I czy Ci „wyprowadzeni” ze Związku seniorzy będą chcieli ich przyjąć do swojego grona?

Pod rozwagę dzisiejszym adwersarzom.

*hm. Stanisław Jan Dąbrowski LUBLIN
instruktor Wydziału Seniorów GK ZHP
Lat 68, Jeszcze bez miana „Seniora ZHP*

ZAPRASZAMY NA NASZE STRONY INTRNETOWE:

Wydział Starszyny Harcerskiej i

Seniorów GK ZHP Warszawa

Komenda Chorągwi Wlkp. ZHP

Wielkopolska Rada Kręgów

Starszyny Harcerskiej i Seniorów

II Krag Starszyny Harcerskiej

i Seniorów Poznań - Jeżyce

- www.starszyna.zhp.pl

- www.wielkopolska.zhp.pl

- www.seniorzy.zhp.wlkp.

- www.kronika2hks-zhp.pl